

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-152>

УДК 330.1:658

РОЗРОБЛЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ESG ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

DEVELOPMENT OF AN INTEGRATED ESG ASSESSMENT OF SOCIAL AND ENVIRONMENTAL RISKS FOR FINANCIAL INSTITUTIONS

Соловій Ігор Павлович

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки, туризму та рекреації,
Національний лісотехнічний університет України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5885-6264>

Панчишин Ярослав Володимирович

аспірант,
Національний лісотехнічний університет України
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5556-7032>

Soloviy Ihor, Panchyshyn Yaroslav

Ukrainian National Forestry University

У статті розглядається проблема інтеграції екологічних, соціальних та управлінських (ESG) факторів у діяльність банків як ключового елементу сучасного ризик менеджменту та стратегії сталого фінансування. Метою дослідження є розроблення інтегрованої моделі оцінки ESG ризиків та можливостей, що дозволяє підвищити якість кредитних та інвестиційних рішень, а також забезпечити відповідність міжнародним стандартам звітності. Запропонована формула інтегрованого індексу ESG_score дозволяє здійснювати кількісну оцінку ризиків і можливостей, враховуючи вагові коефіцієнти, визначені на основі експертних оцінок та статистичної валідації. Практичне значення дослідження полягає у створенні інструменту для банківських установ України, який сприяє зниженню кредитних ризиків, підвищенню прозорості та відповідності міжнародним вимогам, а також відкриває доступ до «зелених» фінансових ресурсів.

Ключові слова: методологічні підходи; сталий розвиток; банківська сфера; ESG-фреймворк; ESG-скоринг; якісні методи; порівняльний аналіз; ризик-менеджмент; післявоєнне відновлення.

This article addresses the integration of environmental, social, and governance (ESG) factors into the operations of banking institutions as a key element of modern risk management and sustainable finance strategies. In Ukrainian academia, the issue of sustainable financing is actively being developed in the context of European integration and NBU policy. However, most known models are geared toward stable markets and do not take into account extreme conditions, such as military action and large-scale destruction of infrastructure, which creates a gap in methodological support. The purpose of the study is to develop an integrated model for assessing ESG related risks and opportunities, thereby enhancing the quality of credit and investment decision making while ensuring compliance with international reporting standards. The methodological framework of the proposed model includes the design of a comprehensive system of indicators for evaluating ESG factors in credit portfolios and investment projects, the formulation of a weighted aggregation method for environmental, social, and governance dimensions, and the adaptation of international standards (ESRS, UNPRI, OECD) to the national context of Ukraine. The model introduces an integrated ESG_score formula that enables quantitative assessment of risks and opportunities, with weighting coefficients determined through expert evaluation and statistical validation. The implementation of international standards in Ukraine is complicated by a lack of verified data, especially in the small and medium-sized enterprise (SME) segment. To address this issue, it is proposed to use industry proxy data and integrate banking systems with state registries (e.g., data on environmental permits or the status of damaged property). The practical significance of the study lies in providing Ukrainian banking institutions with a tool to reduce credit risks, improve transparency, and align with global sustainability requirements, while also facilitating access to green financial resources. The results can be applied to the development of internal bank policies, the enhancement of regulatory frameworks, and the advancement of sustainable development strategies within the financial sector.

Keywords: methodological approaches; sustainable development; banking sector; ESG framework; ESG scoring; qualitative methods; comparative analysis; risk-management; post-war recovery.

Постановка проблеми. Сучасна парадигма банківської діяльності зазнає фундаментальних змін, трансформуючись від чистого фінансового посередництва до ролі драйвера сталого розвитку. В умовах глобальних кліматичних змін та соціальної нестабільності, традиційні моделі оцінки кредитоспроможності, що базуються виключно на ретроспективних фінансових даних, втрачають свою прогностичну силу. Нефінансові ризики, зокрема екологічні, соціальні та управлінські, стають фінансово матеріальними, безпосередньо впливаючи на ймовірність дефолту позичальників. Таким чином інтеграція екологічних, соціальних та управлінських (ESG) факторів у банківські процеси стає ключовим елементом сучасного ризик менеджменту та стратегії сталого фінансування [19]. Для банків це означає не просто необхідність забезпечити відповідність зовнішнім вимогам, але й необхідність системної оцінки матеріальних ризиків і можливостей, що впливають на кредитні портфелі та інвестиції [5].

Для України ця проблема набуває особливої своєчасності. Окрім необхідності гармонізації банківського регулювання з вимогами ЄС, вітчизняний фінансовий сектор стикається з безпрецедентними викликами, спричиненими війною. Це вимагає розроблення специфічних підходів до оцінки ризиків, які б враховували не лише фактори екологічної та кліматичної політики, а й аспекти соціальної вразливості та потреби післявоєнної відбудови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий дискурс останніх років переконливо доводить наявність кореляції між ESG-профілем компанії та її фінансовою стійкістю. Фундаментальне мета-дослідження Friede et al. [11] підтверджує, що в переважній більшості випадків інтеграція ESG-чинників має позитивний вплив на корпоративні фінансові результати. У банківському контексті Azmi et al. [11] зазначають, що банки, які активно імплементують ESG-критерії, демонструють вищу стабільність, особливо на ринках, що розвиваються. Водночас, регуляторні органи, такі як Європейське банківське управління (EBA), наголошують на необхідності переходу від якісних описів до кількісної оцінки ризиків. EBA (2021) пропонує рамковий підхід, де ESG-ризики розглядаються як драйвери традиційних категорій ризику – кредитного, ринкового та операційного [9]. Дослідження Finger et al. розширює цю тезу, вказуючи на вплив екологічних факторів на системний ризик банківського сектору [10].

В українському науковому просторі питання сталого фінансування активно розробляються у контексті євроінтеграції та політики НБУ. Зокрема, Didenko & Yeleyko [7] аналізують механізми інтеграції ESG-ризиків у систему ризик-менеджменту українських банків. Проте, більшість відомих моделей орієнтовані на стабільні ринки та не враховують екстремальних умов, таких як воєнні дії та масштабна руйнація інфраструктури, що створює прогалину в методологічному забезпеченні.

Огляд наукових праць Gonzalez Ruiz et al [12] та Menicucci [13] і звітів міжнародних організацій [5; 18; 19] також засвідчує, що поєднання кількісних і якісних індикаторів підвищує точність оцінки кредитного ризику, проте існує розрив у стандартизації метрик та доступності даних у національних контекстах. Дослідження, що аналізують вплив ESG на кредитний ризик, вказують на неоднозначні результати, що підкреслює потребу в уніфікованих методиках і емпіричній валідації [8].

Мета статті. Мета статті полягає у розробленні теоретико-методичних засад інтегрованої моделі ESG-оцінки, яка дозволить банківським установам комплексно аналізувати як ризики, так і можливості фінансування, адаптуючись до національної специфіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою запропонованої інтегрованої моделі є багаторівнева система індикаторів, яка базується на принципі «подвійної суттєвості» (double materiality): оцінці впливу зовнішнього середовища на позичальника та впливу позичальника на довкілля і суспільство. Вона складається з трьох блоків: Е (екологія, довкілля), S (соціальний аспект), G (управління). Кожен блок містить підіндикатори з чіткими правилами вимірювання та джерелами даних (звітність клієнта, сторонні рейтинги, публічні реєстри) [13]. Підіндикатори нормалізуються до шкали 0–100 методом мін макс або з скейлінгу; для агрегації застосовується зважена лінійна модель:

$$ESGscore = \alpha * E + \beta * S + \gamma * G$$

де α , β , γ – ваги, визначені через поєднання експертних опитувань та статистичної валідації (факторний аналіз, регресії).

Для екологічного блоку (Е), окрім стандартних метрик викидів парникових газів, критично важливим для України є включення показників, пов'язаних із забрудненням наслідком бойових дій та енергоефективністю відновлення активів. Соціальний блок (S) потребує суттєвого переосмислення. Тради-

ційні метрики охорони праці мають бути доповнені специфічними індикаторами: політика реінтеграції ветеранів, інклюзивність робочих місць для осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також вплив діяльності компанії на громади, що постраждали від конфлікту. Управлінський блок (G) фокусується на прозорості структури власності, антикорупційних заходах та якості управління коштами, залученими на відбудову.

Інтеграція якісних ESG-факторів у кількісній моделі кредитного ризику пропонується через розрахунок інтегрального скорингового балу, який виступає коригуючим коефіцієнтом для внутрішнього кредитного рейтингу позичальника. Методика передбачає зважування факторів залежно від галузевої належності клієнта. Важливою новацією є введення поняття «премії за сталість». Високий бал не лише знижує оціночну ймовірність дефолту, але й відкриває доступ до спеціалізованих фінансових продуктів (зелених кредитів), що фінансуються за рахунок цільових коштів міжнародних донорів.

Адаптація до національної специфіки передбачає гармонізацію з ESRS та CSRD, розробку внутрішніх політик банку щодо збору й верифікації ESG даних, а також співпрацю з регулятором і міжнародними партнерами для технічної підтримки [2; 9]. Через обмежену доступність даних модель включає механізми заповнення прогалин (проксі індикатори, зовнішні оцінки) та процедури чутливого аналізу ваг для сценарного тестування [19]. Імплементация міжнародних стандартів в Україні ускладнюється дефіцитом верифікованих даних, особливо в сегменті малого та середнього бізнесу (МСБ). Для вирішення цієї проблеми пропонується використання галузевих проксі-даних та інтеграція банківських систем з державними реєстрами (наприклад, дані щодо екологічних дозволів або статусу пошкодженого майна). Регуляторна політика НБУ щодо сталого фінансування створює необхідне нормативне підґрунтя, зобов'язуючи банки розкривати інформацію про ESG-ризик, що стимулюватиме клієнтів до підвищення прозорості.

Запропонована модель виходить з розгляду ризику як джерела можливостей. Адже у той час як Finger et al. [10] та Nollet et al. [15] фокусуються на ESG переважно як на інструменті мітигації ризиків (зниження волатильності), розроблена модель розвиває ідеї Didenko et al. (2021) [7], розглядаючи ESG як драйвер доступу до міжнародного капіталу

для відбудови України. Модель доводить, що високий S-рейтинг в умовах України є не витратою, а фактором стабільності людського капіталу.

На відміну від підходів, описаних у працях щодо розвинених ринків, (напр., Eccles & Strohle, 2018 [20], де покладаються на дані агентств (Bloomberg, MSCI), наше дослідження підтверджує тези Zhang et al. [17] про необхідність використання альтернативних даних та гібридних експертних оцінок для країн з недосконалою звітністю.

Аналіз ініціатив банків України дозволяє вищначити такі загальні характерні тенденції:

- Перехід до міжнародних стандартів: найбільші банки (ПриватБанк, Ощадбанк, Укргазбанк) вже публікують річну звітність за МСФЗ (IFRS) та проходять незалежний аудит. Це створює основу для прозорості та довіри інвесторів;

- Фокус уваги на управлінському вимірі: найбільш розвинений блок (G) – корпоративне управління, антикорупційні політики, прозорість наглядових рад. Тут українські банки демонструють найвищу зрілість;

- Екологічний блок (E): Укргазбанк позиціонує себе як «зелений банк» і активно розвиває програми зеленого кредитування. Інші банки роблять перші кроки у таких сферах як енергоефективність офісів, цифровізація процесів, але системних екологічних KPI ще бракує.

- Соціальний блок (S): банки реалізують програми підтримки громад, фінансової інклюзії, освітні проєкти. Гендерний баланс у керівництві поки що нерівномірний, але з'являються публічні цілі щодо його покращення.

До сильних стрін виявлених тенденцій варто віднести:

- Прозорість та аудит: згадані банки мають консолідовану звітність за МСФЗ.

- Антикорупційні та комплаєнс політики: опубліковані й регулярно оновлюються.

- Соціальні програми: підтримка громад, освітні та інклюзивні проєкти.

- Міжнародні партнерства: Укргазбанк співпрацює з міжнародними фондами для зеленого фінансування; Кредобанк – з PwC та Green for Growth Fund для впровадження ESG.

До основних викликів виявлених тенденцій варто віднести такі:

- Екологічні дані: бракує системного розкриття показників енергоспоживання та викидів CO₂;

– Гендерний дисбаланс: у керівних органах ще не досягнуто рівності, дані часто не деталізовані;

– Секторальна неузгодженість: немає єдиної методології ESG оцінки для банківського сектору України, що ускладнює порівняння;

– Несистемна комунікація: ESG ініціативи часто подаються як окремі новини, а не як елемент інтегрованої стратегії.

Кроком до подолання цих викликів мала би стати застосування моделі, яка орієнтується на ключових показниках ефективності (KPI) проект яких в результаті аналізу матеріалів сформовано в Таблиці 1.

Висновки. Запропонована модель забезпечує практичну основу для системної оцінки ESG ризиків у банківських портфелях. Наступний етап – емпірична валідація на вибірці

кредитних портфелів українських банків, калібрування ваг і розробка процедур верифікації даних.

Український банківський сектор демонструє поступову інтеграцію принципів ESG у свою діяльність. Найбільш зрілою залишається сфера корпоративного управління: банки системно впроваджують антикорупційні політики, забезпечують прозорість наглядових органів та публікують звітність за міжнародними стандартами (IFRS). Дискутуючи з класичним підходом, де домінує "Е" (питання охорони довкілля, зміни клімату), стаття аргументує (в унісон з Social Taxonomy proposals EC), що для України в умовах війни фактор "S" (соціальна стабільність) стає домінуючим у короткостроковій перспективі для оцінки кредитоспроможності позичальника. Соціальний вимір також набирає ваги завдяки

Таблиця 1

Рекомендованих KPI для ESG оцінки в банківських установах

Блок	Показник (KPI)	Опис	Джерело даних	Орієнтовна метрика
Е (Екологія)	Вуглецевий слід клієнта	Обсяг CO ₂ викидів на одиницю продукції/послуги	Звітність клієнта, сторонні ESG рейтинги	т CO ₂ /рік
	Енерго-ефективність проекту	Споживання енергії на одиницю продукції	Технічні паспорти, аудит	кВт·год/од.
	Використання ресурсів	Витрати води, землі, матеріалів	Звітність, екологічні аудити	м ³ води/рік
S (Соціальні питання)	Трудові стандарти	Дотримання норм охорони праці, сертифікації	Аудит, опитування	% відповідності
	Гендерна рівність	Частка жінок у керівництві та персоналі	HR звітність	%
	Вплив на громади	Інвестиції у соціальні програми	Звітність компанії	млн грн/рік
G (Управління)	Прозорість звітності	Наявність нефінансової звітності (ESG/CSR)	Публічні звіти	бінарний (так/ні)
	Антикорупційні практики	Наявність політик та їх виконання	Внутрішні документи	бінарний (так/ні)
	Структура корпоративного управління	Незалежність ради директорів, кількість незалежних членів	Статут, корпоративні звіти	% незалежних членів

Примітки:

– Нормалізація: усі показники приводяться до шкали 0–100 для інтеграції у формулу ESGscore.

– Ваги: для України рекомендовано підвищити вагу блоку S (соціальне), враховуючи актуальні виклики відновлення економіки та соціальної стабільності.

Джерело: сформовано на основі міжнародні стандарти (ESRS, UNPRI, OECD) та національні регуляторні вимоги (НБУ, Мінекономіки)

програмам підтримки громад, освітнім ініціативам та крокам до гендерної рівності. Екологічний блок розвивається нерівномірно, насамперед шляхом пропозиції портфеля «зелених» кредитів. Переважно банки перебувають на етапі формування системних екологічних KPI. Загалом сектор рухається у напрямку гармонізації з європейськими вимогами, що підвищує його інвестиційну прива-

бливість. Водночас для досягнення повної відповідності міжнародним практикам необхідно стандартизувати методологію ESG оцінки, забезпечити регулярне розкриття екологічних показників та посилити інклюзивність у кадровій політиці. Це створює передумови для позиціонування українських банків як відповідальних учасників глобального фінансового ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондаренко Л. ESG-банківництво в Україні та світі: виклики та новітні тренди. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. DOI: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5653> (дата звернення: 08.12.2025)
2. НБУ Національний банк презентував Політику щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. 2021. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/natsionalniy-bank-prezentuvav-politiku-schodo-rozvitku-stalogo-finansuvannya-na-period-do-2025-roku?citationMarker=43dcd9a7-70db-4a1f-b0ae-981daa162054> (дата звернення: 12.12.2025)
3. Шульга Н., Омеленчук В. ESG-ризиків банків. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2024. № 2. С. 101-119. Серія. Економічні науки. [https://doi.org/10.31617/3.2024\(133\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(133)06) (дата звернення: 13.12.2025)
4. Azmi, W., Hassan, M. K., Houston, R., & Karim, M. S. (2021). ESG activities and banking performance: International evidence from emerging economies. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 70, 101277. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2020.101277> (дата звернення: 13.12.2025)
5. OECD. (2021). Behind ESG ratings. https://www.oecd.org/en/publications/behind-esg-ratings_3f055f0c-en.html (дата звернення: 12.12.2025)
6. Bortnikov G., Lyubich O. ESG risk management in Ukrainian banks. *FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE*. Volume 6 (47), 2022, 19-33.
7. Didenko, I., & Yeleyko, I. (2021). ESG Risks in the System of Bank Risk Management. *Visnyk of the National Bank of Ukraine*, (251), 15–25. <https://visnyk.bank.gov.ua/uploads/issues/251.pdf> (дата звернення: 15.12.2025)
8. European Banking Authority (EBA). (2021). EBA Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms (EBA/REP/2021/18). https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Reports/2021/1015656/EBA%20Report%20on%20ESG%20risks%20management%20and%20supervision.pdf (дата звернення: 15.12.2025)
9. European Commission. (2023). The Commission adopts the European Sustainability Reporting Standards. https://finance.ec.europa.eu/news/commission-adopts-european-sustainability-reporting-standards-2023-07-31_en (дата звернення: 16.12.2025)
10. Finger, M., Gavras, I., & Priva, D. (2022). The impact of ESG on the systemic risk of banks. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 79, 101611. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2022.101611> (дата звернення: 17.12.2025)
11. Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5(4), 210-233. <https://doi.org/10.1080/20430795.2015.1118917> (дата звернення: 12.12.2025)
12. Gonzalez Ruiz, J. D., Ospina Patiño, C., & Marín Rodríguez, N. J. (2024). *The Influence of Environmental, Social, and Governance Issues in the Banking Industry*. *Adm. Sci.* <https://www.mdpi.com/2076-3387/14/7/156> (дата звернення: 17.12.2025)
13. Menicucci, E. (2025). *The ESG Framework in the Banking Sector*. In *ESG Integration in the Banking Sector*. Springer. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-81677-2_3 (дата звернення: 16.12.2025)
14. National Bank of Ukraine (NBU). (2021). *Sustainable Finance Development Policy 2025*. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Sustainable_Finance_Policy_2025.pdf (дата звернення: 14.12.2025)
15. Nollet, J., Filis, G., & Mitrokostas, E. (2016). Corporate social responsibility and financial performance: A non-linear and disaggregated approach. *Economic Modelling*, 52, 400-407. <https://doi.org/10.1016/j.econmod.2015.09.019> (дата звернення: 15.12.2025)
16. Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). (2017). *Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures*.

17. Zhang, D., Zhang, Z., & Managi, S. (2019). A bibliometric analysis on green finance: Current status, development, and future directions. *Finance Research Letters*, 29, 425–430. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2019.02.003> (дата звернення: 15.12.2025)
18. UNDP. (2022). UNDP, National Bank of Ukraine partner on development of sustainable finance in Ukraine. <https://www.undp.org/ukraine/press-releases/undp-national-bank-ukraine-partner-development-sustainable-finance-ukraine> (дата звернення: 19.12.2025)
19. World Bank. (2019). Sovereign ESG Data Portal. <https://datatopics.worldbank.org/esg> (дата звернення: 19.12.2025)
20. Eccles, R. G., & Strohle, J. C. (2018). Exploring social origins in the construction of ESG measures. *SSRN Electronic Journal*. <https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:8b655ba6-a5d6-4774-a24f-8a235176a595> (дата звернення: 19.12.2025)

REFERENCES:

1. Bondarenko L. ESG-bankivnytstvo v Ukraini ta sviiti: vyklyky ta novitni trendy [ESG banking in Ukraine and the world: challenges and newest trends]. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-15> (accessed: 08.12.2025)
2. NBU Natsionalnyi bank prezentuvav Polityku shchodo rozvytku staloho finansuvannia na period do 2025 roku [The National Bank presented the Policy on the development of sustainable finance for the period until 2025]. 2021. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/natsionalniy-bank-prezentuvav-politiku-schodo-rozvitku-stalogo-finsuvannya-na-period-do-2025-roku?citationMarker=43dcd9a7-70db-4a1f-b0ae-981daa162054> (accessed: 12.12.2025)
3. Shulha N., Omelenchuk V. ESG-ryzyky bankiv [ESG risks of banks]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*. 2024. № 2. S. 101-119. Seriia. Ekonomichni nauky. [https://doi.org/10.31617/3.2024\(133\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(133)06) (accessed:13.12.2025)
4. Azmi, W., Hassan, M. K., Houston, R., & Karim, M. S. (2021). ESG activities and banking performance: International evidence from emerging economies. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 70, 101277. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2020.101277> (accessed: 13.12.2025)
5. OECD (2021). *Behind ESG ratings*. https://www.oecd.org/en/publications/behind-esg-ratings_3f055f0c-en.html (accessed: 12.12.2025)
6. Bortnikov G., Lyubich O. ESG risk management in Ukrainian banks. *FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE*. Volume 6 (47), 2022, 19-33.
7. Didenko, I., & Yeleyko, I. (2021). ESG Risks in the System of Bank Risk Management. *Visnyk of the National Bank of Ukraine*, (251), 15–25. <https://visnyk.bank.gov.ua/uploads/issues/251.pdf> (accessed: 15.12.2025)
8. European Banking Authority (EBA). (2021). *EBA Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms (EBA/REP/2021/18)*. Retrieved from https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Reports/2021/1015656/EBA%20Report%20on%20ESG%20risks%20management%20and%20supervision.pdf (accessed: 15.12.2025)
9. European Commission. (2023). *The Commission adopts the European Sustainability Reporting Standards*. https://finance.ec.europa.eu/news/commission-adopts-european-sustainability-reporting-standards-2023-07-31_en (accessed: 16.12.2025)
10. Finger, M., Gavras, I., & Priva, D. (2022). The impact of ESG on the systemic risk of banks. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 79, 101611. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2022.101611> (accessed: 17.12.2025)
11. Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5(4), 210-233. <https://doi.org/10.1080/20430795.2015.1118917> (accessed: 12.12.2025)
12. Gonzalez Ruiz, J. D., Ospina Patiño, C., & Marín Rodríguez, N. J. (2024). *The Influence of Environmental, Social, and Governance Issues in the Banking Industry*. *Adm. Sci.* <https://www.mdpi.com/2076-3387/14/7/156> (accessed: 17.12.2025)
13. Menicucci, E. (2025). *The ESG Framework in the Banking Sector*. In *ESG Integration in the Banking Sector*. Springer. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-81677-2_3 (accessed: 16.12.2025)
14. National Bank of Ukraine (NBU). (2021). *Sustainable Finance Development Policy 2025*. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Sustainable_Finance_Policy_2025.pdf (accessed: 14.12.2025)

15. Nollet, J., Filis, G., & Mitrokostas, E. (2016). Corporate social responsibility and financial performance: A non-linear and disaggregated approach. *Economic Modelling*, 52, 400-407. <https://doi.org/10.1016/j.econmod.2015.09.019> (accessed: 15.12.2025)
16. Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). (2017). *Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures*.
17. Zhang, D., Zhang, Z., & Managi, S. (2019). A bibliometric analysis on green finance: Current status, development, and future directions. *Finance Research Letters*, 29, 425–430. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2019.02.003> (accessed: 15.12.2025)
18. UNDP. (2022). *UNDP, National Bank of Ukraine partner on development of sustainable finance in Ukraine*. <https://www.undp.org/ukraine/press-releases/undp-national-bank-ukraine-partner-development-sustainable-finance-ukraine> (accessed: 19.12.2025)
19. World Bank. (2019). *Sovereign ESG Data Portal*. <https://datatopics.worldbank.org/esg> (accessed: 19.12.2025)
20. Eccles, R. G., & Strohle, J. C. (2018). Exploring social origins in the construction of ESG measures. *SSRN Electronic Journal*. <https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:8b655ba6-a5d6-4774-a24f-8a235176a595> (accessed: 19.12.2025)

Дата надходження статті: 02.11.2025

Дата прийняття статті: 15.11.2025

Дата публікації статті: 24.11.2025